

NOTAT

10. april 2012

Konkurrencelovsudvalget

1. Om konkurrencelovsudvalget

Udvalget om konkurrencelovgivningen påbegyndte sit arbejde i januar 2010.

Udvalget har haft til opgave at vurdere:

- Om der er behov for at styrke Konkurrencestyrelsens generelle informations- og vejledningsindsats med henblik på at forebygge konkurrencelovsovertrædelser og sikre efterlevelse af loven
- Om processerne for sager efter konkurrencelovgivningen kan tilrettelægges mere effektivt og samtidig på en måde, som er mindst muligt belastende for virksomhederne
- Om indførelse af fængselsstraf vil kunne bidrage til en styrket håndhævelse af konkurrencelovgivningen i kartelsager
- Om en forhøjelse af bødeniveauet til virksomheder og til fysiske personer, i forhold til hvad der gælder i dag, vil kunne give en stærkere tilskyndelse til at efterleve loven.

2. Information og vejledning:

Udvalget har drøftet en række mulige initiativer til styrkelse af informations- og vejledningsindsatsen. Nedenfor følger udvalgets konkrete anbefalinger.

Udvalget anbefaler:

- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens informations- og vejledningsindsats styrkes
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen iværksætter en række konkrete initiativer til generel udbredelse af kendskabet til konkurrenceloven, herunder
 - At der oprettes et netværk mellem Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og repræsentanter fra erhvervsorganisationer
 - At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afholder målrettede informationsmøder omkring ny lovgivning eller ny praksis af særlig relevans for enkelte brancher
 - At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejder og lægger branchespecifikke spørgsmål/svar om konkurrenceloven på styrel-

sens hjemmeside

- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen informerer nystartede virksomheder om konkurrenceloven på Startvækst.dk
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indfører en ordning, hvor styrelsen kan afgive generelle vejledende udtalelser om konkurrenceretlige problemstillinger
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som fast praksis giver mulighed for, at virksomheder på uformelt grundlag kan få styrelsens umiddelbare vurdering af konkrete tiltag
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejder en forebyggelsesstrategi. Strategien skal bl.a. danne afsæt for at foretage en konkret prioritering af, hvilke øvrige initiativer der med henblik på at maksimere efterlevelsen af konkurrenceloven vil kunne sættes i værk samt, hvordan de kan prioriteres

3. Sagsprocesser

Udvalget har set på, hvordan man vil kunne ændre processerne for sager efter konkurrencelovgivningen, så de bliver mere effektive og er mindst muligt belastende for virksomhederne. Nedenfor følger udvalgets anbefalinger.

Udvalget anbefaler:

- At sagsprocesserne ændres på en måde, så de i højere grad tilgodeser virksomhedernes ønske om at blive inddraget i en konkurrencesag, mens den verserer, herunder at blive hørt og blive orienteret om sagens status
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som fast praksis indfører en meddelelse om betænkeligheder
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indfører en klagepunktsmeddelelse
- At høringsfristen for klagepunktsmeddelelsen sættes til seks uger
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen så snart det er muligt og senest i klagepunktsmeddelelsen orienterer parterne om, hvorvidt en sag forventes oversendt til SØK efter, at Konkurrencerådet har afgjort sagen
- At parterne tillige høres over et udkast til afgørelse, hvis dette indeholder nye oplysninger, der fører til en anden vurdering end i klage-

punktsmeddelelsen

- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen indfører to faste statusmøder; det ene i tilknytning til meddelelsen om betænkeligheder og det andet i tilknytning til klagepunktsmeddelelsen
- At taletiden for parternes indlæg i forbindelse med det samlede Konkurrenceråds behandling af sagen forlænges fra 10 til 15 minutter
- At Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejder en vejledning om processer for konkurrencesager

4. Forhøjelse af bødeniveau

Udvalget har haft til opgave at vurdere, om en forhøjelse af bødeniveauet til virksomheder og fysiske personer i forhold til, hvad der gælder i dag, vil kunne styrke virksomhedernes tilskyndelse til at efterleve konkurrenceloven. Nedenfor følger anbefalingerne fra et flertal af udvalget.

Anbefalinger om principper for forhøjelse af bødeniveauet for overtrædelse af konkurrenceloven

Et flertal bestående af **12 medlemmer** – **Michael Kistrup**, formand for udvalget, **Lisbet Dyerberg** udpeget af Erhvervs- og Vækstministeriet, **Agnete Gersing** udpeget af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, **Lennart Houmann** udpeget af Justitsministeriet, **Eva Rønne** udpeget af Rigsadvokaten, **Hans Jakob Folker** udpeget af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, **Michael Elmer** udpeget af Den danske Dommerforening, **Anita Vium** udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, **Martin Salamon** udpeget af Forbrugerrådet og de tre sagkyndige **Claus Haagen Jensen**, **Peter Møllgaard** samt **Sysette Vinding Kruse** – anbefaler, at en væsentlig forhøjelse af bødeniveauet for overtrædelse af konkurrenceloven sker efter følgende principper:

- At de grundbeløb, som fastsættes for grovheden af en virksomheds overtrædelse, forhøjes væsentligt. Grundbeløbet for en mindre alvorlig overtrædelse kan f.eks. være op til 4 mio. kr., grundbeløbet for en alvorlig overtrædelse kan f.eks. være fra 4 mio. kr. til 20 mio. kr., og grundbeløbet for en meget alvorlig overtrædelse kan f.eks. være fra 20 mio. kr. og opefter.
- At det samtidig angives, at der ved den konkrete bødeudmåling skal tages hensyn til en virksomheds omsætning, således at bøden for alvorlige og meget alvorlige overtrædelser indebærer en væsentlig omkostning for virksomheden relativt til dens omsætning
- At bøden til fysiske personer udmåles på en måde, der afspejler overtrædelsens grovhed og varighed. Til en fysisk person, der har begået en mindre alvorlig overtrædelse, kan bøden f.eks. være på mindst

50.000 kr. Bøden for en alvorlig overtrædelse kan f.eks. være på mindst 100.000 kr., mens bøden for en meget alvorlig overtrædelse kan være på mindst 200.000 kr.

5. Fængsel

Udvalget har haft til opgave at vurdere, om indførelse af hjemmel til at idømme fængselsstraf vil kunne bidrage til en styrket håndhævelse af konkurrencelovgivningen i kartelsager. Nedenfor følger anbefalingerne fra et flertal af udvalget.

Anbefalinger vedr. strafferammer og straflempelse i kartelsager

Et flertal bestående af **12 medlemmer** – **Michael Kistrup**, formand for udvalget, **Lisbet Dyerberg** udpeget af Erhvervs- og Vækstministeriet, **Agnete Gersing** udpeget af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, **Michael Elmer** udpeget af Den danske Dommerforening, **Lennart Houmann** udpeget af Justitsministeriet, **Eva Rønne** udpeget af Rigsadvokaten, **Hans Jakob Folker** udpeget af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, **Anita Vium** udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, **Martin Salamon** udpeget af Forbrugerrådet og de tre sagkyndige **Claus Haagen Jensen**, **Peter Møllgaard** samt **Sysette Vinding Kruse** – anbefaler:

- At en straffebestemmelse i konkurrenceloven med fængsel i op til 1 år og 6 måneder udformes med udgangspunkt i følgende model:

”§ 23...

Stk. 2. Straffen for den, der i strid med § 6, stk. 1, eller EUF-traktatens artikel 101, stk. 1, jf. § 24, stk. 1, indgår kartelaftale, jf. 2. pkt., kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis overtrædelsen er forsætlig og af grov beskaffenhed, navnlig på grund af overtrædelsens omfang eller de skadevirkninger, den er egnet til at medføre. Straf efter 1. pkt. omfatter aftale, samordnet praksis og vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled om:

- 1) priser, avancer og lign. for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser,
- 2) begrænsninger af produktion eller salg,
- 3) opdeling af markeder eller kunder, eller
- 4) koordinering af bud.

Stk. 3...”

- At det i bemærkningerne til bestemmelsen tydeliggøres, at der med udtrykket ”omfang” sigtes til såvel overtrædelsens markedsmæssige udbredelse som overtrædelsens varighed mv.

Et flertal bestående af **10 medlemmer** – **Michael Kistrup**, formand for udvalget, **Lisbet Dyerberg** udpeget af Erhvervs- og Vækstministeriet, **Agnete Gersing** udpeget af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, **Lennart Houmann**

udpeget af Justitsministeriet, **Eva Rønne** udpeget af Rigsadvokaten, **Hans Jakob Folker** udpeget af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, **Anita Vium** udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, **Martin Salamon** udpeget af Forbrugerrådet og to af de sagkyndige **Claus Haagen Jensen** og **Peter Møllgaard** – anbefaler derudover:

- At en bestemmelse i straffeloven med fængsel i op til 6 år udformes med udgangspunkt i følgende model:

”§ XXX. Med fængsel indtil 6 år straffes den der under særligt skærpene omstændigheder, navnlig overtrædelsens betydelige omfang eller skadevirkninger, gør sig skyldig i overtrædelse af konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. § 23, stk. 2, eller EUF-traktatens artikel 101, stk. 1, jf. konkurrencelovens § 24, stk. 1, jf. § 23, stk. 2.”

- At de gældende regler i konkurrenceloven om straflempelse ændres, så de også omfatter fængsel, og at ordlyden i bestemmelsen tilpasses til den endelige formulering af straffebestemmelsen.
- At straflempelse kun automatisk omfatter den første person, der opfylder betingelserne herfor i konkurrenceloven, og at eventuel straflempelse for senere ansøgere (nr. 2, 3, 4 etc.) afgøres ved domstolene efter de almindelige regler i straffeloven om nedsættelse af straffen

6. Udvalgets medlemmer:

- Landsdommer Michael Kistrup (formand) udpeget af økonomi- og erhvervsministeren
- Erhvervsjuridisk direktør Tomas Frydenberg udpeget af Økonomi- og Erhvervsministeriet, senere afløst af erhvervsjuridisk direktør Lisbet Dyerberg, Erhvervs- og vækstministeriet
- Direktør Agnete Gersing udpeget af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Kontorchef Anette Voigt Arnsted udpeget af Justitsministeriet, senere afløst af kontorchef Lennart Houmann
- Vicesstatsadvokat Eva Rønne udpeget af Rigsadvokaten
- Vicesstatsadvokat Hans Jakob Folker udpeget af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK)
- Vicepræsident Michael B. Elmer udpeget af Den danske Dommerforening
- Karen Dyekjær udpeget i fællesskab af Advokatrådet og Danske Advokater
- Direktør Tine Roed udpeget af Dansk Industri. Hovedparten af møderne i udvalget har været dækket af chefjurist Henrik Schultz
- Direktør Katia K. Østergaard udpeget af Dansk Erhverv, senere afløst af erhvervsjuridisk fagchef Sven Petersen
- Direktør Lone Saaby udpeget af Landbrug og Fødevarer, senere afløst af seniorkonsulent Charlotte Bigum Lynæs
- Chefjurist Peter Andersen udpeget i fællesskab af Håndværksrådet, Dansk Byggeri og Teknik

- Cheføkonom Anita Vium udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Chefkonsulent Martin Salamon udpeget af Forbrugerrådet
- Underdirektør Susanne Dolberg udpeget i fællesskab af Forsikring & Pension, Finansrådet, Realkreditrådet og Realkreditforeningen
- Professor Claus Haagen Jensen, uafhængig ekspert udpeget af økonomi- og erhvervsministeren
- Advokat Sysette Vinding Kruse, uafhængig ekspert udpeget af økonomi- og erhvervsministeren
- Professor Peter Møllgaard, uafhængig ekspert udpeget af økonomi- og erhvervsministeren